

Sygn. akt IX W 3295/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2016r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział IX Karny

w składzie:

Przewodniczący - SSR Beata Kalińska

Protokolant – st. sekr. sąd. Jolanta Jarmołowicz

w obecności oskarżyciela publ. nie stawił się zawiadomiony prawidłowo

po rozpoznaniu w dniu 15/11/2016r., 20/12/2016r., sprawy

1. T. P. (1)

s. S. i J. z domu S.

ur. (...) w O.

obwinionego o to, że:

w dniu 24 sierpnia 2016r. o godz. 11:10 w O. na ul. (...), kierując pojazdem marki F. o nr rej (...)(...) nie zachował szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru cofania w wyniku czego współprzyczynił się do zderzenia z kierującym pojazdem marki M. o nr rej (...), uszkodzenia pojazdów oraz zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym

- tj. za wykroczenie z art. 86 § 1 kw w zw. z art.. 23 ust. 1 pkt. 3 Ustawy Prawo o ruchu drogowym

2. J. M. (1)

s. J. i J. z domu S.

ur. (...) w T.

obwinionego o to, że:

w dniu 24 sierpnia 2016r. o godz. 11:10 w O. na ul. (...), kierując pojazdem marki M. o nr rej (...) nie zachował szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru cofania w wyniku czego współprzyczynił się do zderzenia z kierującym pojazdem marki F. o nr rej (...)(...) uszkodzenia pojazdów oraz zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym

- tj. za wykroczenie z art. 86 § 1 kw w zw. z art.. 23 ust. 1 pkt. 3 Ustawy Prawo o ruchu drogowym

ORZEKA:

I. obwinionych **T. P. (1)** i **J. M. (1)** uznaje za winnych popełnienia zarzucanego im czynu z art. 86 § 1 kw w zw. z art.. 23 ust. 1 pkt. 3 Ustawy Prawo o ruchu drogowym i za to z mocy art. 86 § 1 kw skazuje każdego z nich na **karę grzywny w wymiarze po 200zł (dwieście) złotych;**

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych **obciąża obwinionych zryczałtowanymi wydatkami postępowania w kwocie po 100,- (sto) złotych i opłatą w kwocie po 30,- (trzydzieści) złotych i po ½ kosztami opinii biegłego w kwocie 295,45 złotych.**

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy wO. wyrokiem z dnia 30.12. 2016r. uznał obwinionych .:

J. M. (1) za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 86§1kw w zw. z art. 23ust.1 pkt.3 Ustawy Prawo o ruchu drogowym. tj. tego , że: w dniu 24 sierpnia 2016r. o godz. 11:10 w O. na ul. (...), kierując pojazdem marki M. o nr rej (...) nie zachował szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru cofania w wyniku czego współprzyczynił się do zderzenia z kierującym pojazdem marki F. o nr rej (...)(...), uszkodzenia pojazdów oraz zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym

oraz **T. P. (1)** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 86§1kw w zw. z art. 23ust.1 pkt.3 Ustawy Prawo o ruchu drogowym. tj. tego w dniu 24 sierpnia 2016r. o godz. 11:10 w O. na ul. (...), kierując pojazdem marki F. o nr rej (...)(...) nie zachował szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru cofania w wyniku czego współprzyczynił się do zderzenia z kierującym pojazdem marki M. o nr rej (...), uszkodzenia pojazdów oraz zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym i za to skazał każdego z nich na karę grzywny w wymiarze po 200złoty i obciążył obwinionych zryczałtowanymi wydatkami postępowania w kwocie po 100,- (sto) złotych i opłatą w kwocie po 30,- (trzydzieści) złotych i po ½ kosztami opinii biegłego w kwocie 295,45 złotych.

Wniosek o uzasadnienie od powyższego wyroku złożył obrońca obwinionego **J. M. (1)**

Z dokonanych w sprawie ustaleń wynika , że obwiniony **J. M. (1)** , mieszkaniec O. ,wyszktałcenie wyższe, jest emerytem i pobiera świadczenie w wysokości (...) Żona obwinionego pozostaje na emeryturze.. Nie był uprzednio karany sądownie .

(d. dane osobopoznawcze k.41)

W przedmiotowej sprawie ustalono , że w dniu 24 sierpnia 2016r. około godziny 11:10 przy ul. (...) w O. doszło do kolizji pojazdów podczas wykonywania manewru cofania. Pojazd m-ki F. (...) nr rej. (...) , kierowany przez T. P. (1) wykonywał manewr cofania z drogi wewnętrznej. Natomiast pojazd obwinionego J. M. (1) m-ki M. nr rej. (...) wykonywał manewr cofania z miejsca parkingowego, prostopadłego do jezdni, znajdującego się przy banku (...) w O.. Pojazd obwinionego J. M. m-ki M. jest typu(...) ,wersja(...), o długości około 6metrów.W pojeździe obwinionego J. M. znajdowało się dwoje pasażerów.

Ulica (...) , na której doszło do kolizji, jest drogą jednojezdniową dwukierunkową. Warunki atmosferyczne tego dnia były dobre, przy niewielkim zachmurzeniu.

Przebieg kolizji został zarejestrowany przez bankowy systemu TV użytkowej (...) przy ul. (...). W chwili kolizji , pojazd m-ki M. ,zajmował dwa pasy ulicy (...). Pród pojazdu znajdował się na lewym pasie ruchu ,a jego tył na pasie prawym. Pojazd ten był ustawiony skośnie w lewo kierunku ul. (...). W tym czasie kierujący pojazdem m-ki F. wjeżdżał na prawy pas ruchu. Obydwaj kierujący zostali uznani za osoby , które współprzyczyniły się do zaistniałej kolizji.

Na skutek kolizji w samochodzie m-ki M. został wgięty ,wyłamany fragment poszycia zderzaka tylnego z prawej strony na wysokości 0,41-0m54m długości 0,05m oraz stwierdzono liczne otarcia pojazdu , pokryte warstwą brudu. Natomiast w pojeździe m-ki F. (...) został wgięty i porysowany tylny zderzak na wysokości 0,34-0,46m oraz tylny lewy narożnik.

Przybyli na miejsce funkcjonariusze Policji zaproponowali kierującemu pojazdem m-ki F. (...) mandat karny za nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu ,kierującemu pojazdem m-ki M. ,podczas cofania przez pojazd F. (...) z poza drogi publicznej,. Kierujący pojazdem m-ki F. skorzystał z prawa do odmowy jego przyjęcia.

Funkcjonariusze Policji nie dysponowali nagraniem z kamer należących do banku (...), które zostały zabezpieczone w sprawie w toku czynności wyjaśniających.

(dowody: notatka urzędowa k. 6-6v, protokoły oględzin k. ,8,szkic zdarzenia drogowego k.9, płyta k.13, 27protokół odtworzenia utrwalonych zapisów k.14,dane o karalności k.28, ksero zdjęć k.40 wyjaśnienia obwinionych T. P. k.41-41v,J. M. (1) k.41v-42v, opinia k. 4551 ,zeznania biegłego W. R. k 55-55v)

Obwinieni T. P. (1) i J. M. (1) nie przyznali się do popełnienia zarzucanego im mu wykroczenia. , poza potwierdzeniem faktu wykonywania manewru cofania , przez T. P. z drogi wewnętrznej oraz przez J. M. z miejsca parkingowego. Nie dostrzegali po swojej stronie uchybień ,co do sposobu wykonania manewru cofania , jak i stopnia przyczynienia się do zaistniałej kolizji.. Każdy z nich za naruszenie zasad bezpieczeństwa i skutki w postaci kolizji ,obciążał drugiego uczestnika ruchu.

Sąd nie podzielił w całości wyjaśnień obwinionych w zakresie sprzecznym z ustaleniami stanu faktycznego i zakresem naruszenia zasad bezpieczeństwa , których obydwaj się dopuścili.

Poza sporem pozostają uszkodzenia w obydwu pojazdach, ustalone w toku oględzin przez Policję . Ich rozległy charakter w pojeździe obwinionego J. M. jest wynikiem wbicia się wystającej belki prostej ,ciętej z pojazdu m-ki F. (...), która wbiła się w bok prawy tylny pojazdu m-ki M.. Obwinieni przedstawiając okoliczności zdarzenia , zmięrzali do pomniejszenia swojego zawinienia ,by uniknąć odpowiedzialności .

Wersja obydwu obwinionych pozostaje w sprzeczności zarówno z dokumentacją zgromadzoną w aktach sprawy , w szczególności z materiałem z kamer umieszczonych na budynku banku (...) oraz konsekwentnymi ustaleniami biegłego W. R. (2)..

Ustalono ,że pojazd obwinionego J. M. m-ki M. typ(...) wersja (...), o długości około 6 wyjeżdżał z miejsca parkingowego przy ul. (...) i gdy tył jego pojazdu wjeżdżał na pas lewy, manewr cofania z drogi wewnętrznej zaczął wykonywać kierujący pojazdem m-ki F. (...) typ ,(...). Gdy tył pojazdu m-ki F. był na pasie prawym , pojazd m-ki M. znajdował się w pobliżu linii rozgraniczającej pasy ruchu.

Zdaniem Sądu ,już w tym momencie ,pojazdy te obiektywnie powinny być dla siebie wzajemnie widoczne , o ile obydwaj uczestnicy ruchu przestrzegaliby zasad bezpieczeństwa.

Każdy z kierujących kontynuował manewr ,żaden ,nie zwolnił ,nie zatrzymał się , nie próbował ostrzec innego kierującego.

Natomiast w chwili kolizji , pojazd m-ki M. ,zajmował dwa pasy ulicy (...). Przód pojazdu znajdował się na lewym pasie ruchu ,a jego tył na pasie prawym. Pojazd był ustawiony skośnie w lewo kierunku ul. (...). W tym czasie kierujący pojazdem m-ki F. nadal wjeżdżał na prawy pas ruchu.

W przedmiotowej sprawie został dopuszczony dowód z opinii biegłego sądowego W. R., którą Sąd uznał za kompletną i wyczerpującą .

Analiza dowodów materialnych doprowadziła do ustalenia przez biegłego , że obydwaj uczestnicy ruchu przyczynili się do kolizji , nie zachowując wymaganej szczególnej ostrożności.

Z jednego strony kierujący pojazdem m-ki F. (...) wyjeżdżając z drogi wewnętrznej nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu dla kierującego pojazdem m-ki M..

Z drugiej strony kierujący pojazdem m-ki M. nie prowadził prawidłowej obserwacji sytuacji na drodze, kontynuując manewr mimo braku warunków, w kierunku pojazdu m-ki F., który to pojazd przy należytej obserwacji powinien być dla obwinionego J. M. widoczny. To zachowanie jest rozpatrywane w kategoriach możliwości zapobieżenia niebezpieczeństwu i podjęcia manewrów obronnych.

Biegły uzasadnił swoje stanowisko, wskazując, że obydwaj uczestnicy ruchu naruszyli zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Poparł zawarte na piśmie stanowisko podczas przesłuchania na rozprawie w obecności stron.

Tym samym obwiniony J. M. (1) współprzyczynił się do powstałych skutków zdarzenia, tym bardziej, że zaniechał podjęcia jakichkolwiek działań obronnych i nie reagował na zagrożenie wobec niezachowania szczególnej ostrożności przez kierującego pojazdem m-ki F. (...).

Zachowanie obwinionego J. M. wyczerpało dyspozycje określone w art. 86 § 1 kww zw. z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Kierujący pojazdem ma obowiązek obserwowania jezdni zarówno przed przystąpieniem do wykonywania manewru cofania, jak i cały czas w czasie jego trwania, aż do jego zakończenia.) wyrok SN z 27 czerwca 1972r. (...) 227/72. Z 5 maja 2011r. (...), z 25 lutego 2015r. (...) W przedmiotowej sprawie obwiniony nie wykazał należytej uwagi podczas trwania manewru cofania, tak jak to uczynił w pierwszej jego fazie.

Przepis art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym określa manewr cofania jako jazdę wstecz, jazdę do tyłu. Stanowi ona naruszenie naturalnego porządku ruchu (R.A. S., Prawo o ruchu drogowym..., s. 52). Wykonując manewr cofania, kierujący pojazdem jest obowiązany ustąpić pierwszeństwa innemu pojazdowi lub uczestnikowi ruchu i zachować szczególną ostrożność, a zwłaszcza sprawdzić, czy wykonywany manewr nie spowoduje zagrożenia bezpieczeństwa ruchu lub jego utrudnienia, upewnić się, czy za pojazdem nie znajduje się przeszkoda, a w razie trudności w osobistym upewnieniu się - zapewnić sobie pomoc innej osoby. "Cofanie pojazdu - jak zaznaczył Sąd Najwyższy - jest manewrem specjalnym, którego inni użytkownicy dróg oraz osoby znajdujące się na drodze cofanego pojazdu w zasadzie nie przewidują. Nakłada to na kierującego pojazdem szczególne obowiązki (...) oskarżony obowiązany jest upewnić się przed manewrem cofania samochodu, że nikt nie znajduje się za pojazdem, przy czym wobec trudności przekonania się o tym osobiście z uwagi na rodzaj pojazdu, powinien był zapewnić sobie podczas cofania pomoc innej osoby (...) Albo kierowca sam dokładnie widzi drogę za cofającym pojazdem, albo ma kontakt wzrokowy z inną osobą ustawioną tak, że widzi ona dokładnie tę drogę i może natychmiast zasygnalizować o niebezpieczeństwie" (wyr. SN z dnia 27 czerwca 1972 r., (...), (...), nr 12, poz. 192, z glosą A. Wrońskiego, OSPiKA 1973, z. 10, poz. 203 i uwagami J. Bilickiego i W. Kubali, Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego w zakresie przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w ruchu lądowym, WPP 1974, nr 1, s. 84). [R. A. S.; Prawo o ruchu drogowym. Komentarz; LEX 2008].

. Ponadto strona przedmiotowa wykroczenia ujętego w art. 86 § 1 kw obejmuje czyn polegający na niezachowaniu należytej ostrożności, powodujący zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Chodzi o zachowanie ostrożności przez uczestnika ruchu lub inną osobę, naruszającą w związku ze swoimi czynnościami tę zasadę. Zasada ostrożności w ruchu drogowym ma szerokie znaczenie i może się odnosić do różnych sytuacji. Należyta ostrożność jest wymagana szczególnie przy przejazdach przez skrzyżowanie, przy wyprzedzaniu, omijaniu. Zasady ruchu określa formalnie ustawa, ale ostrożność korzystania z dróg nadaje regułom ustawowym pełną wartość wraz z doświadczeniem życiowym użytkownika drogi. Bezpieczeństwo ruchu wymaga przestrzegania wszystkich sformalizowanych zasad, a także ostrożności wynikającej z potrzeb życia, z konkretnej sytuacji (zob. K. Buchała, Przestępstwa i wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji drogowej, s. 121-123). Pomocna jest tu zasada ograniczonego zaufania, która podpowiada zachowanie szczególnej ostrożności w różnych sytuacjach, nie tylko formalnego przestrzegania reguł ruchu i oznakowań drogi. Trafnie podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z 29 kwietnia 2003 r. ((...), LexPolonica nr 370421, OSNwSK 2003, poz. 886), że dla odpowiedzialności z tego przepisu konieczne jest ustalenie, iż sprawca nie zachował „należytej ostrożności”, a więc takiej, jaka była wymagana w danej sytuacji.

Każdy uczestnik ruchu drogowego jest obowiązany do zachowania ostrożności, czyli do „postępowania uważnego, przezornego, stosowania się do sytuacji istniejącej na drodze”. W niektórych sytuacjach ustawa wymaga ostrożności

szczególnej, a więc większej niż zwykle wymagania. Szczególna ostrożność, to „ostrożność polegająca na zwiększeniu uwagi i dostosowaniu zachowania uczestników ruchu do warunków i sytuacji zmieniających się na drodze w stopniu umożliwiającym odpowiednio szybkie reagowanie”.

Następstwem niezachowania wymaganej ostrożności w danych warunkach jest spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu. Chodzi tu o niebezpieczeństwo konkretne, a nie jedynie abstrakcyjne. Art. 86 § 1 kw stanowi ogólnie o zagrożeniu bezpieczeństwa w „ruchu drogowym”, odnosi się więc do dróg publicznych, stref zamieszkania, także do ruchu odbywającego się poza drogami publicznymi, jeżeli powstaje tam realne zagrożenie dla bezpieczeństwa uczestników odbywającego się ruchu (art. 1 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym). [T. B. (red), A. W., J. F., M. S.; Kodeks wykroczeń. Komentarz; W. 2011; Wydawnictwo (...)]

W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, obwiniony J. M. uchybił w/w wymogom bezpieczeństwa, przez co współprzyczynił się do zaistniałego zdarzenia drogowego.

Wskazać należy, że zgodnie z przepisami Prawa o Ruchu Drogowym (art. 3) każdy uczestnik ruchu, znajdujący się na drodze, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność czyli unikać wszelkiego działania, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, ruch ten utrudnić lub w związku z ruchem zakłócić spokój lub porządek publiczny oraz narazić kogokolwiek na szkodę.

. Jako okoliczności obciążające przy wymiarze kary Sąd miał na uwadze szkodliwość społeczną czynu obwinionego J. M. .Jako okoliczność łagodzącą Sąd potraktował rozmiar faktycznej szkody wyrządzonej zachowaniem obwinionego i jego uprzednią niekaralność . W tych warunkach Sąd skazał obwinionego, jak w części dyspozycyjnej wyroku na karę grzywy w kwocie 200złoty i uznał, że sytuacja materialna i rodzinna obwinionego pozwala na obciążenie go kosztami postępowania i opłatą oraz w 1/2 kosztami opinii biegłego sądowego .Orzeczona kara jest adekwatna do stopnia zawinienia i odpowiada wymogom kary w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej.